

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	Godišnji izvještaj o šumskim požarima ŠUM-POŽ
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	Federalni zavod za statistiku
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	SEKTOR POSLOVNIH STATISTIKA , Odsjek za statistiku poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i okoliša
1.3 Kontakt osoba	1) Fehrija Mehić 2) Dževad Čelik
1.4 Funkcija kontakt osobe	1) Šef odsjeka za statistiku pljoprivrede, šumarstva , ribarstva i okoliša 2) Stručni savjetnik za statistiku šumarstva i lovstva
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1) fehrija.mehic@fzs.ba; 2) dzevad.celik@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1) Telefon Šefa odsjeka +387 33/407-039 2) Telefon Stručnog savjetnika +387 33/407-038
1.8 Broj faksa	033/226-151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	Prikupljaju se podaci o šumskim požarima
3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	1. Klasifikacija djelatnosti – KD BiH 2010 (usklađena sa NACE Rev. 2) - prema područjima i oblastima 2. Međunarodni Sporazum Radne Grupe Međunarodnog Sekretarijata iz 1990 o statistici šumarstva (Agreement of the Inter-Secretariat Working Group (IWG) of 1990 on Forestry statistics) i predstavnika Eurostat-a, UNECE, FAO i ITTO. Pomenutim sporazumom uveden je zajednički JFSQ obrazac.
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Set podataka obuhvata sektor šumarstva. Podatke daje organ uprave nadležan za šumarstvo.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.4 Statistički koncepti i definicije	<p>"Opožarena površina" je ukupna površina koju je zahvatio požar i izražava se u hektarima.</p> <p>"Prizemni požar" zahvata pokrov tla, humus, lišće, četine, mahovinu, travu, panjeve i dr. Oštećuje donji dio stabala i može izazvati njihovo sušenje.</p> <p>"Visoki požar" zahvata krošnje stabala, lako se prenosi i teško se gasi.</p> <p>"Šumom" se smatra svaka površina veća od 0,5 hektara, koja je obrasla šumskim drvećem u obliku sastojine i ima zaštitnu funkciju, a služi za proizvodnju šumskih sortimenata ili ima posebnu namjenu. Šumom se smatraju i kulture (zasadi) starije od 3 godine i površine ravnomjerno obrasle prirodnim podmlatkom šumskih vrsta drveća starim 5 i više godina.</p> <p>"Šume i ostala zemljišta pod šumom" obuhvataju zemljišta pod prirodnim ili zasađenim šumskim drvećem bez obzira da li su produktivna ili neproduktivna i zemljište sa kojeg je šuma posječena, a u perspektivi će biti pošumljeno. Uključuje i progale, male čistine, putove/ceste i ostale praznine u šumi koje čine sastavni dio šume.</p> <p>"Visoke šume" su raznodobne i jednodobne šume pretežno/pretežito sjemenskog porijekla/podrijetla nastale prirodnom obnovom ili vještački-- pošumljavanjem. Mogu biti čiste ili mješovite, a u privrednom pogledu to su najznačajnije šume.</p> <p>"Četinari/četinjače " su sve šumske vrste drveća botanički određene kao golosjemenjače - Gymnospermae.</p>
	<p>"Lišćari/listače" su sve šumske vrste drveća botanički određene kao skrivenosjemenjače - Angiospermae.</p> <p>"Niske (izdanačke) šume" su šume postale pretežno/pretežito iz izdanaka ili izbojaka iz panja.</p> <p>"Ostalo zemljište pod šumom" predstavlja površine koje imaju neke karakteristike šume ali se ne mogu svrstati ni u jednu gore definisanu/definiranu kategoriju šume. Tu spadaju: šikare, makije, šibljaci i lisničke šume.</p> <p>"Ostale površine" predstavljaju goleti ispod gornje granice privredne šume i neproduktivne površine u šumarskom pogledu (stovarišta, dalekovodi, putovi/ceste i dr.)</p> <p>"Namjerna paljevina" je namjerno izazivanje požara.</p> <p>"Nepažnja/nemar" obuhvata uzroke požara koje nepažnjom/nemarom ili nehatom izazovu: poljoprivrednici spaljivanjem otpadaka; šumski radnici nepažnjom/nemarom u proizvodnom procesu, a ovdje su uključeni i kontrolisani/kontrolirani požari (namjerno spaljivanje manje vrijednog šumskog ili travnog pokrivača u cilju pripreme zemljišta za pošumljavanje); industrija usljed nepažnje/nemara u toku/tijeku svog proizvodnog ciklusa; komunikacije tj. razni vidovi saobraćaja/prometa, električni vodovi i dr.; posjetioci (izletnici, turisti, planinari, djeca i sl.) upotrebom otvorene vatre u šumi i ostalo (vojska i dr.).</p>

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	<p>"Ukupna nenadoknativa drvena masa" predstavlja drvenu masu požarom oštećenih stabala koja su morala biti zbog toga posječena i drvenu masu koja je izgorela. Podaci o nenadoknativoj drvnoj masi unose se iz tabelarnog dijela "Plana iskorištavanja šuma" šumsko-privredne osnove, uređajnog elaborata, gospodarske osnove i sličnih planova koji sadrže podatke o drvnoj masi drveta mjenog u dubjećem stanju ili na osnovu/temelju stručne procjene.</p> <p>"Vrijednost drvene mase i ostali mjerljivi gubici" predstavlja vrijednost ukupne nenadoknative drvene mase "na panju" u KM po tržišnim cijenama, bez obzira da li će se nešto od te drvene mase unovčiti ili neće i vrijednost ostalih mjerljivih gubitaka. Kod sastojina koje nemaju evidentnu drvenu masu - stabla ispod taksacione granice - visinu štete, vrijednost posječene ili izgorjele sastojine utvrđuje stručno lice/osoba iz oblasti šumarstva.</p>
	<p>"Posljedične štete od požara na općekorisnim funkcijama šume" predstavljaju nemjerljive gubitke koji su uzrokovani požarom. Ovdje je potrebno iskazati procjenu visine šteta koje su nastale oštećenjem ili nestankom šume uzimajući pri tome, osim proizvodnje drvene mase, sve njene polivalentne funkcije (hidrološku, zaštita od erozije, klimatološku, higijensko-zdravstvenu, estetsku, rekreacijsku i sl.). Ove vrijednosti mogu biti veće i do 10 puta od vrijednosti drvene mase i ostalih mjerljivih gubitaka.</p> <p>"Troškovi poslovnih subjekata zaduženih za zaštitu šuma od požara" predstavljaju troškove sprečavanja, kontrole i preventivne zaštite od požara koje u toku/tijeku izvještajne godine izdvoje preduzeća/poduzeća, zadruge ili druge organizacije kojima su šume date na upravljanje i gazdovanje bez obzira da li im je gazdovanje šumama osnovna djelatnost ili nije.</p> <p>"Ostali troškovi (javni i privatni troškovi gašenja i preventive)" predstavljaju utrošena sredstva za gašenje, sprečavanje i preventivnu zaštitu od požara koje u toku/tijeku izvještajne godine izdvoje vlasnici privatnih šuma, vatrogasna društva, općine i druge javne ustanove.</p>
3.5 Statistička jedinica	Jedinice posmatranja su općine po vlasništvu (zasebno za državne i privatne šume)
3.6 Statistička populacija	Lokalne jedinice općine.
3.7 Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na Federaciju BiH.
3.8 Vremenska pokrivenost	Podaci se prikupljaju od 1996. godine
3.9 Bazni period	Podaci se objavljuju u skladu sa Godišnjim planom statističkih istraživanja i Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.
4. Jedinica mjere	Jedinice za objavljeni set podataka su broj požara, ha, m ³ i KM
5. Referentni period	Referentni period je prethodna godina
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	<ul style="list-style-type: none">• Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četverogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu.• EU regulative i preporuke
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	Federalni zavod za statistiku je institucija koja je zvanično zadužena za izračun i diseminaciju podataka o šumkim požarima za FBiH. Isti se na agregiranom nivou ustupaju Agenciji za statistiku BiH
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	Federalni zavod za statistiku obavlja diseminaciju isključivo agregiranih podataka o šumkim požarima u Federaciji BiH u svim saopćenjima i biltenima koji se redovno objavljuju. Podaci koji su prikupljeni, obrađeni i pohranjeni u svrhu izrade statističkih podataka smatraju se povjerljivim ako je putem tih podataka moguće neposredno ili posredno identificirati izvještajne jedinice čime se otkrivaju pojedinačni podaci. Izvještajna jedinica se neposredno identifikira putem naziva i adrese, odnosno putem identifikacionog broja koji joj je zvanično dodijeljen. Posredna identifikacija je utvrđivanje identiteta izvještajne jedinice putem dedukcije, uzimajući u obzir sve mjere koje se mogu koristiti da bi se identifikirala pomenuta izvještajna jedinica. Tokom obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašteni organi i ustanove, poduzeće sve neophodne mjere, organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja u druge a ne u statističke svrhe. Lica koja imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.
8. Politika diseminacije	
8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Statistika šumskih požara u Federaciji BiH se diseminira na godišnjoj osnovi
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	
10.2 Publikacije	Bilten Šumarstvo u FBiH, Statistički godišnjak/ljetopis FBiH
10.3 On-line baza podataka	Podaci o statistici šumskih požara nisu dostupni u on-line bazi podataka FZS-a .
10.4 Pristup mikro podacima	Članom 39. Zakona je propisano: "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje." U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.
10.5 Drugo	Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine koja vrši daljnu diseminaciju podataka za nivo BiH
10.6 Dokumentacija o metodologiji	Metodologija - Metodološka uputstva za izvještaj o šumskim požarima
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Nije rađen zvanični izvještaj o kvalitetu
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	FZS slijedeći BHAS slijedi i preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF).

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

11.2 Procjena kvaliteta	Kvalitet podataka je na zadovoljavajućem nivou, podaci se prikupljaju i diseminiraju u skladu sa preporukama i standardima
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	Ključni korisnici su: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, organi lokalne samouprave, Privredna komora Federacije BiH, Ekonomski institut za palniranje i druge istraživačke i obrazovne institucije, Statistika nacionalnih računa, poslovni subjekti, mediji i fizička lica.
12.2 Zadovoljstvo korisnika	Ne provodi se Anketa o zadovoljstvu korisnika podacima o šumkim požarima. Zadovoljstvo korisnika podataka FZS se analizira putem Ankete o zadovoljstvu korisnika čiji je cilj dobijanje informacija o zadovoljstvu korisnika kvalitetom proizvoda i usluge, te sagledavanju potreba korisnika. Anketa je dostupna na web stranici FZS http://www.fzs.ba/fzssurvey/index.php/survey/index/sid/543895/newtest/Y . Rezultati iste dostupni na web stranici FZS : http://www.fzs.ba/zadovoljstvo2015.pdf
12.3 Kompletnost podataka	
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	Statistika šumarstva ne radi se na principu uzorka već na principu punog obuhvata, pa se stoga i ne vrši procjena podataka na bazi uzorka. Po prijemu izvještaja vrše se redovne kontrole podataka pri unosu i obradi, i po potrebi kontaktira izvještajna jedinica, a sa ciljem otklanjanja mogućih grešaka pri unosu i obradi, kao i grešaka izvještajnih jedinica.
13.2 Greška uzorkovanja	Budući da se ovo istraživanje zasniva na punom obuhvatu jedinica posmatranja, greške uzorkovanja nisu relevantne
13.3 Neuzoračka greška	
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	Podaci se objavljuju u skladu sa Godišnjim planom statističkih istraživanja i Kalendarom objavljivanja statističkih podataka
14.2 Tačnost	Stopa tačnosti objave podataka iznosi 100 %. Svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	Raspoloživi podaci statistike o šumkim požarima su u potpunosti uporedivi sa zemljama EU
15.2 Vremenska uporedivost	Podaci o šumkim požarima se obradjuju i publikuju kontinuirano u godišnjoj dinamici od 1996. godine i od te godine su vremenski uporedivi.
15.3 Usklađenost - cross domain	
15.4 Usklađenost - interna	

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

16. Troškovi i opterećenje	Nemamo informaciju o troškovima i opterećenjima. Prijedlog za eventualno smanjenje troškova bi moglo biti intenziviranje slanja dopisa i obrazaca elektronskim putem, kao i primanja izvještaja od izvještajnih jedinica.
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	Ne postoji politika revizije objavljenih podataka.
17.2 Revizija podataka - praksa	Ne postoji politika revizije objavljenih podataka.
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Izvor podataka je godišnje istraživanje kojim su obuhvaćeni nadležni organi uprave koji upravljaju šumama
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Jednom godišnje.
18.3 Prikupljanje podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom (poštom, mailom ili faksom).
18.4 Validacija podataka	Prilikom unosa vrši se uobičajena kontrola podataka koja je zasnovana na logičkoj i računskoj kontroli podataka o šumkim požarima. Nakon obrade podataka vrši se kontrola ukupnih prikupljenih i proizvedenih i izračunatih varijabli primjenom logičkih i računskih koraka
18.5 Kompilacija podataka	Izračunavaju se po vlasništvu ukupni broj šumkih požara i opožarena površina po vrsti požara i vrsti zahvaćene šumske površine, po uzrocima šumskih požara; iznosi šteta od požara, troškova gašenja, kontrole i preventivne zaštite od požara
18.6 Prilagođavanje	Ne koriste se statistički postupci za podešavanje serije (metode desezoniranja).
19. Komentar	